

31. august 2024

Sagsnr: 2024- 3758

Aktnr:

BAGGRUND

Lægeforeningen er alle lægers forening og bygger på, at man som forening står stærkere, når man taler med én stemme.

Lægeforeningen er standsforeningen for læger i Danmark og rummer de forhandlingsberettigede foreninger Yngre Læger, Praktiserende Lægers Organisation og Foreningen af Speciallæger. Foreningen af Speciallæger rummer såvel Overlægeforeningen, Foreningen af Praktiserende Speciallæger samt flere andre mindre undergrupperinger af læger. Lægeforeningen omfatter også Foreningen af Pensionerede Læger, der er en sammenslutning af læger, der ikke længere eller kun i mindre omfang er erhvervsaktive.

Der er gennem en årrække sket et betydeligt skift i størrelsesforholdet mellem de forhandlingsberettigede foreninger og en stor vækst i gruppen af pensionerede læger. Bliver balancen mellem foreningerne for skæv skaber det risiko for, at Lægeforeningen – som den forening der taler med én stemme på vegne af alle læger – udfordres. Det vil svække standens samlede politiske indflydelse og skabe risiko for, at foreningerne spilles ud mod og modarbejder hinanden.

Udviklingen i foreningernes indbyrdes størrelse har længe været kendt. Bestyrelsen har gennem nedsættelse af et demokratiudvalg i 2020 (Demokratiudvalget 2020) søgt at behandle de konsekvenser, den kan have for beslutningsprocesser på forskellige demokratiske niveauer, sammenhængskraft og mindretalsbeskyttelse i Lægeforeningen.

Med demokratiudvalgets anbefalinger og den efterfølgende justering af Lægeforeningens vedtægter, lykkedes man med at behandle nogle af konsekvenserne ved forskydning i foreningernes indbyrdes størrelsesforhold. Den interne balance i Lægeforeningen udfordres imidlertid af, at den nuværende udvikling forventes at fortsætte som resultatet af de seneste års overenskomster, hvor Danske Regioner har haft en ambition om at reducere antallet af overlæger samt strukturreformen, der kan bidrage til en fortsat udvikling i retning af, at flere speciallæger i almen medicin ansættes og ikke nødvendigvis bliver klinikejere.

De forhold, som lå til grund for, at man nedsatte *Demokratiudvalget 2020*, består således fortsat, og de ventes med endnu større styrke at udfordre Lægeforeningens interne balance de kommende år. Derfor ønsker LFB at undersøge, om Lægeforeningen har en struktur, der er egnet til at sikre den sammenhængskraft, som er nødvendig for, at Lægeforeningen også fremover kan være en agil forening, der på vegne af alle læger taler med én stemme.

På den baggrund ønsker LFB at nedsætte *Demokratiudvalget 2024* og med dette kommissorium at fastlægge de nærmere rammer for udvalgets arbejde.

OPGAVER

Udvalgets opgave er:

1. At se på foreningernes **interne organisering**, herunder undersøge:
 - hvordan Lægeforeningen fremadrettet kan håndtere **store forskelle i medlemsstørrelsen** i de forhandlingsberettigede foreninger i forhold til at fremstå som en samlet, stærk Lægeforening,
 - om **fordelingen** af medlemmer **mellem de forhandlingsberettigede foreninger** – nu og i fremtiden – afspejler de strukturer og den fordeling af læger, sundhedsvæsenet har, i forhold til interessevaretagelse for medlemmerne af sundhedspolitisk og overenskomstmæssig karakter,
 - om **opgave- og ansvarsfordelingen** mellem Lægeforeningen og de forhandlingsberettigede foreninger er den rette, og om den tilstrækkeligt præcist afgrænset, og
 - om der er behov for at ændre LFBs sammensætning.
2. At se på behovet for at indføre mere forpligtende bestemmelser i vedtægterne om **kollegialitet**.
3. At se på, hvordan pensionerede læger fremover bør være afgrænset og repræsenteret, herunder **Foreningen af Pensionerede Lægers** (FPLs) ønske om et nyt navn
4. At se på om Lægeforeningen fremover bør invitere **studerende** ind i medlemskredsen.
5. At se på den decentrale struktur, herunder behovet for tilpasning af **den regionale struktur**, bl.a. i lyset af strukturreformen.
6. At se på det indbyrdes forhold mellem bestemmelser i Lægeforeningens vedtægter og de forhandlingsberettigede foreninger **vedtægter om bl.a. medlemskab**, idet bestemmelser herom på en række punkter ikke stemmer overens.

Som led i udvalgsarbejdet skal prognosen over udviklingen i foreningernes størrelsesforhold, udarbejdet af *Demokratiudvalget 2020*, genbesøges. Det er derudover ikke hensigten, at *Demokratiudvalget 2024* skal gentage de tidligere undersøgelser, men derimod i videst muligt omfang bygge videre på de kortlægninger og analyser, der blev lavet i regi af det tidligere demokratiudvalg.

Til brug for udvalgets arbejde skal der indhentes oplysninger om organiseringen af lægeforeningerne i de øvrige nordiske lande.

I det omfang udvalget måtte finde det relevant, kan det besluttet at indhente oplysninger fra Lægeforeningens medlemmer eller iværksætte andre analyser.

UDVALGETS SAMMENSÆTNING

Udvalget består af medlemmerne af Lægeforeningens bestyrelse, Lægeforeningens direktør og direktørerne for de forhandlingsberettigede foreninger. Lægeforeningens formand er formand for udvalget.

Repræsentanter for FPL, de regionale lægeforeninger og studerende vil kunne inviteres til at deltage i udvalgets møder ad hoc.

UDVALGETS ARBEJDSFORM

Udvalget sekretariatsbetjenes af Lægeforeningens sekretariat, og der tilknyttes sekretariatsbistand fra hver af de forhandlingsberettigede foreninger.

Der kan anvendes ekstern bistand til brug for fx rådgivning om foreningsretlige spørgsmål.

TIDSPLAN FOR ARBEJDET

Der afholdes et passende antal møder efter behov.

Bestyrelserne for de forhandlingsberettigede foreninger holdes løbende orienteret om udvalgets arbejde efter udvalgets nærmere bestemmelse, bl.a. i form af en fælles temadag.

Udvalget fremlægger endelig rapport for LFB inden udgangen af november 2025, hvorefter LFB tager stilling til rapportens anbefalinger.

Hvis LFB tilslutter sig anbefalinger fra rapporten, som kræver vedtægtsændringer, fremsættes disse på Lægemøde i maj 2026.

